

සෞදී පාලන තන්ත්‍රයේ මිලේච්ඡත්වය හෙළි කරන වාර්තාවක්

Report exposes brutality of Saudi Arabian regime

නිදහස් ශ්‍රීන් විසිනි
2011 දෙසැම්බර් 05

ප්‍රමුඛ ජාත්‍යන්තර මානව හිමිකම් පිලිබඳ සංවිධානයක් විසින් කරන ලද මූලික අධ්‍යයනයක්, පර්සියානු ගල්ෆ් කලාපයෙහි එක්සත් ජනපදයේ ප්‍රධාන මිතුරා වන සෞදී අරාබි රාජධානිය බරපතල ලෙස විවේචනයට ලක් කරනු ලැබ ඇත.

සෞදී ආන්ඩුව, පොලිස් හා අධිකරණ මර්දන ක්‍රියා මගින් එහි විවේචකයන් නිශ්ශබ්ද කිරීමට ක්‍රමානුකූල ව්‍යාපාරයක් ගෙන ගොස් ඇති බව කතුවරු නිශ්චය කරති. සෑම ආකාරයක ම විරෝධතා හා දේශපාලන පක්ෂ තහනම් කෙරෙන නීති නොතකා සෞදී රාජකීය පවුලේ ඒකාධිපති පාලනයට විරුද්ධව පෙබරවාරියේ සිට රට පුරා පෙලපාලි දුසිමක් පමන පැවත් වී ඇත.

බියගැන්වීම් හා සීමිත මහජන වියදම් වැඩිකිරීම් සංයෝගයකින් අඛණ්ඩව රජයේ පාලනය, මෙම විරුද්ධත්වයට හා අසල්වැසි රටවල “අරාබි වසන්ත” නැගීටීමට ප්‍රතිචාර දක්වා ඇත.

සෞදී අරාබිය: ආරක්ෂාවේ නාමයෙන් මර්දනය නම් ජාත්‍යන්තර ක්ෂමා ආයතනයේ වාර්තාව. පෙලපාලිවලට සහභාගිවීම හෝ හුදෙක් තන්ත්‍රය විවේචනය කිරීම පිලිබඳ සැකය මත පුද්ගලයින් දහස් ගනනක් අත්අඩංගුවට ගෙන ඇති බවත්, බොහෝ දෙනා අත්අඩංගුවේ සිටිය දී අපහාසයට හා වදහිංසාවලට මුහුණ දෙමින් සිටින බවත්, ප්‍රකාශ කර යි.

එහි බිහිසුණු සොයා ගැනීම්, ප්‍රධාන එක්සත් ජනපද පුවත්පත්, ගුවන්විදුලිය හා රූපවාහිනී නාලිකාවන්හි පල නොවූ තරම්. බටහිර මාධ්‍ය තුළ වාර්තාවට ලැබී ඇත්තේ ඉතා සුලු ආවරනයක් වන අතර ගැඹුරු විශ්ලේෂනයක් ඇත්තේ ම නැත.

රටවල් 150ක දේශපාලන සිරකරුවන් වෙනුවෙන් උද්ඝෝෂනයේ යෙදී සිටින මිලියන 3කට වඩා සමාජකයින්ගෙන් සමන්විත එක්සත් රාජධානිය පදනම් කරගත් ක්ෂමා ආයතනය, සෞදී අරාබියේ තත්වය පිලිබඳව නව මාසයක් විමර්ශන කර ඇත. වසර ගනනාවක් ආපස්සට යන දරුණු මානව හිමිකම් උල්ලංඝනය කිරීම් වාර්තා කලත් වාර්තාව, සිය අවධානය යොමුකර ඇත්තේ, මෙම වර්ෂය ආරම්භයේ දී කලාපය පුරා විචල්වන විරුද්ධතා පිටිවීමට සමග සෞදීයේ සිදුවූ මර්දනය පිලිබඳව ය.

මෙම කන්ඩායම අත්අඩංගුවට ගැනීම්, බිය වැද්දීම් හා ව්‍යාජ නඩු ඇතුලු සවුදී අරාබිය තුළ නිරන්තරව සිදුවන මානව හිමිකම් උල්ලංඝනය පිලිබඳ සාක්ෂි අනාවරනය කලේ ය. ජාත්‍යන්තර ක්ෂමා ආයතනයේ මැද පෙරදිග හා උතුරු අප්‍රිකානු අධ්‍යක්ෂ පිලිප් ලුකර් මෙසේ කීවේ ය: “කලාපය පුරා දෝංකාරය දී ඇති ප්‍රතිසංස්කරණ සඳහා හඬ නැගීම් තලා දැමීමේ උත්සාහය තුළ සාමකාමී විරෝධතා කරුවෝ හා දේශපාලන ප්‍රතිසංස්කරණ සඳහා සහයෝගය දෙන්නෝ සිර භාරයට ගැනීම ඉලක්ක කෙරී ඇත.”

ක්ෂමා ආයතනය සාමකාමී විරෝධතාවන්හි දී පුද්ගලයන් අත්අඩංගුවට ගැනීම් හා “නීතිය කඩ කිරීමේ” වෝදනා ඵල ලෙස සිද්ධීන් සිය ගනනක් වාර්තා කලේ ය. අත්අඩංගුවට ගත් බොහෝ දෙනාට යලි විරෝධතා නොදැක්වීමේ පොරොන්දුවලට අත්සන් කිරීමට බල කෙරුණු අතර සංචාරය තහනම් නියෝග නිකුත් කෙරුනි. විරෝධය මැඩීමට “අවශ්‍ය සෑම පියවරයක් ම ගැනීමට” සෞදී පොලිසියට හා විනිශ්චයකරුවන්ට උපදෙස් දී ඇති තත්වයක් යටතේ අනෙකුත් අය

අපරාධ වෝදනාවලට හා නඩු පැවරීමට මුහුණ දී ඇතැ යි වාර්තාව පෙන්වා දෙයි.

මාර්තු 11වැනිදා, රියාද් අග නුවර “කෝපයේ දවස” තුළ රටේ මාධ්‍ය වාරනයට එරෙහිව විරෝධය දැක් වූ අවුරුදු 40ක පුද්ගලයෙකු වන කාලිඩ් අල් ජෝහානියෝ නඩුව ලියවිල්ලෙන් ගෙනහැර දක්වයි. විරෝධය අතරතුර දී පොලිසිය ඔහු අත්අඩංගුවට ගත් අතර “විදේශීය මාධ්‍යය සමග අදහස් හුවමාරු කිරීම” පිලිබඳව ඔහුට එරෙහිව වෝදනා නැගීය.

වාර්තාවේ සඳහන් අනෙකුත් හිමිකම් කඩකිරීම්:

ෆ සෞදී අරාබියේ පලමුවන දේශපාලන පක්ෂය වශයෙන් ඉස්ලාමීය උමමා පක්ෂය ලියාපදිංචි කරන ලෙස ඉල්ලා සිටි පුද්ගලයින් සත් දෙනාගෙන් කෙනෙකු වන අබ්දුල් අසීස් අල් වහාබ් පෙබරවාරි 16දා අත්අඩංගුවට ගන්නා ලදී. ක්ෂමා ආයතනයට අනුව, ඔහුට නීතිඥයෙකු ලබා ගැනීමට ඉඩ නොදුන් අතර විශේෂිත අපරාධ උසාවිය “පාලකයාට අකීකරුවීම” හා “බලහත්කාරයෙන් බලය අල්ලා ගැනීම” යන වෝදනාවලට වසර හතක හිර දඬුවමක් නියම කිරීමට පෙර හුදකලා කුටියක රඳවා තබන ලදී.

* පෙබරවාරි හා මාර්තු මාසවල අල්-බාට්ෆ්, අල්-ආන්සා හා අවාමියා යන නැගෙනහිර ප්‍රදේශයේ නගරවල සාමකාමී විරෝධතාවලට සහභාගිවීම නිසා, ප්‍රධාන කොටම ශියයිට් මුස්ලිම්වරුන් 300ක් පමණ පොලිසිය විසින් අත්අඩංගුවට ගත්තේ ය. බහුතරය වෝදනා රහිතව මුදා හැරුණු නමුත්, එතැන් පටන් පෙලපාලිවලට සහභාගිවීම හේතුවෙන් බොහෝ දෙනා රැකියාවලින් දොට්ට දමා ඇත.

* අප්‍රේල් මාසයේ දී, “අපගාමී කන්ඩායමක්” (අල් කයිඩා යයි විශ්වාස කරන) හා සම්බන්ධ යයි වෝදනා ලද පුද්ගලයන් 5831 දෙනෙකු අත්අඩංගුවට ගනු ලැබ ඇතැ යි අභ්‍යන්තර අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රකාශනයක් පැවසී ය. දේශපාලන විරුද්ධවාදීන් අත්අඩංගුවට ගැනීමට හා අතුරුදහන් කිරීමට සෞදී ආරක්ෂක හමුදාවන්ට සම්පූර්ණ නිදහස දීම සඳහා ත්‍රස්තවාදය පිලිබඳ වෝදනා ප්‍රයෝජනයට ගැනේ.

* එම මාසයේ දී ම, සෞදී අරාබියේ වැඩ කරන අතරතුර යම් අයිතියක් ඇත්නම් එහි අවමය භුක්ති විඳින, තුවිටු දෙකේ වැටුපට ප්‍රධාන වශයෙන් දකුණු හා ගිනිකොන දිග ආසියාවෙන් පැමිණි කම්කරුවන් වන 1,300ට වැඩි විදේශිකයින් සංඛ්‍යාවක් සෘජුව ම හෝ වක්‍ර ලෙස “ත්‍රස්ත කුමන්ත්‍රණ හෝ ත්‍රස්ත කන්ඩායම්වල කටයුතුවලට සහභාගිවීමට කුමන්ත්‍රණය” කිරීම පිලිබඳ පරීක්ෂනයට ලක් කෙරුනි.

* 2007 වසරේ පටන් අත්අඩංගුවේ පසුවන, ආචාර්ය සයිඩ් බින් සුහාඉර්ගේ නඩුව ඔක්තෝබරයේ දී ආරම්භ විය. පූර්කයෙකු හා සෞදී ආන්ඩුවේ විවේචකයෙකු වන 62 විශාල බින් සුහාඉර් ත්‍රස්තවාදීන්ට සහාය දැක්වීමට අරමුදල් එකතු කිරීම සම්බන්ධයෙන් වෝදනාවට ලක් කෙරුනි. සුහාඉර් අරාබි භාෂාවෙන් පල කෙරෙන අල්ජසීරා මාධ්‍ය සමග පාලන තන්ත්‍රය විවේචනය කරන සාකච්ඡාවකට සම්බන්ධ වීමට නියමිතව තුඩුනු අතර එහි මාධ්‍යවේදීන් සමග සම්බන්ධකම් පැවත්වීම ඔහු අත් අඩංගුවට ගැනීමේ හේතුව විය හැකි යයි ක්ෂමා ආයතනය ප්‍රකාශ කර යි.

නොවැම්බරයේ දී, අල් කාට්ෆ්වල විරෝධතාවල යෙදී සිටිය දී ආරක්ෂක හමුදා විසින් පුද්ගලයන් දෙදෙනෙකු මරා දැමූ අතර හයදෙනෙකුට තුවාල සිදු කලේ ය. දවසකට පෙර පොලිස් මුර කපොල්ලක් අසල දී සිදු වූ 19 හැවිරිදි තරුණයෙකුගේ මරනය සැමරීමට

පාවත් වූ පෙලපාලියට කැරලි මර්දන පොලීසිය විසින් ජීව උන්ධ ප්‍රහාරයක් එල්ල කරන ලදී.

ඉහල පැතිකඩක් සහිතව ක්ෂමා ආයතනය වාර්තා කල මැතම සිද්ධීන් අතරින් එකක් නම්, කලු සල්ලි යොදාගෙන ත්‍රස්තවාදීන්ට මුදල් සැපයීම මගින් බලය අල්ලා ගැනීමට උත්සාහ කිරීමේ අරමු පුද්ගල වෝදනා මත ප්‍රමුඛ ප්‍රතිසංස්කරණවාදීන් නව දෙනෙකු ඇතුලු 16දෙනෙකු විශේෂ අපරාධ උසාවිය විසින් පසුගිය මාසයේ දී වසර 30ක් දක්වා හිර දඬුවම්වලට ලක් කිරීම යි. ක්ෂමා ආයතනයට අනුව විරුද්ධවාදීන් මත පාලන තන්ත්‍රයේ මර්දනය දියත් කිරීමට විශේෂයෙන් ඇටවු උසාවියක් ඉදිරියේ ඇසු නඩුව "මුලුමනින් ම අසාධාරනය".

"සාමකාමී දේශපාලන වෙනසකට හා මානව අයිතීන්ට ගරු කිරීම ගැන කථා කිරීම නිසා පමනක්ම මිනිසුන් අත්අඩංගුවට ගත් බව පෙනේ" යයි වාර්තාවේ කතුවරු සටහන් කරති. දැනටමත් එක්සත් ජාතීන්ගේ මන්ඩලයක් ඔවුන් සිර භාරයේ තැබීම නීති විරෝධී බව ප්‍රකාශ කර තිබේ.

නඩුවේ එක් සැසියක දී දැස් බැඳ මංවු දමා වූදිතයන් උසාවිය ඉදිරියට ගෙන ආ අතර, ඔවුන් වෙනුවෙන් පෙනී සිටි නීතිඥයින්ට පලමු නඩු වාර තුනේදී ම උසාවි ශාලාවට ප්‍රවේශ වීමට ඉඩ නොදෙන ලද බව ක්ෂමා ආයතනය කිය යි. මෙම පුද්ගලයන් මාස ගනනක් හුදකලා සිරමැදිරිවල රඳවා තබා වද දුන් බවට වෝදනා එල්ල වූ අතර, ව්‍යාජ පාපොච්චාරනවලට අත්සන් කිරීමට බලකරන ලදී. නීතිඥයින් හමුවීමට ඉඩ නොදී ඔවුන්ගෙන් නොනවත්වා ප්‍රශ්න කරන ලදී.

ආන්ඩුවේ මර්දනය වැඩි කොට ම යොමුව ඇත්තේ, රටෙහි මියයීටි සුලුතරය වෙසෙන නැගෙනහිර පලාත වෙත ය. සුන්නි ඉස්ලාම්වාදයේ රලු අර්ථකතනයන් පිලිගන්නා සෞදි රජ පවුල, දීර්ග කාලයක් මෙම මියයීටි ප්‍රදේශය වෙරි සහගතව නිරීක්ෂනය කර ඇති අතර ප්‍රාදේශීය ජනතාවට එරෙහි වෙනස්කම් කලහ.

සෞදි අරාබියේ තෙල් නිෂ්පාදනයෙන් වැඩි කොටසක් ගලා එන්නේ නැගෙනහිර පලාතෙහි. සෞදි රජ පවුල එයින් තම විශ්මිත ධන සම්පත් හම්බකර ගන්නා අතර බොහෝ කම්කරු පන්තික පවුල් රැකියා හා නිවාස හිඟයෙන් පෙලෙයි.

ප්‍රතිසංස්කරණවලට පක්ෂව ප්‍රකාශ කිරීම වෙනුවෙන් අත්අඩංගුවට ගැනුනු හා "මහජන මතය ඇවිස්වීම" ගැන වෝදනාවන්ට ලක් කෙරුනු ෂේයික් තවිපික් ජාබෙර් ඊබ්‍රාහිම් නම් ප්‍රදේශයේ මියයීටි පූජකවරයාගේ උදාහරනය ක්ෂමා වාර්තාව සටහන් කර යි.

පාලක පවුල, සුන්නි පූජකයින්, මියයීටි පූජකයින්, පල්ලි හා සංස්කෘතික ආයතන දෙස ද සැකයෙන් හා වෙරි සහගතව බලන නමුත් සෞදි මර්දනයේ මුලු බරටම කර ගැසුවේ විශේෂයෙන් ම නැගෙනහිර පලාතේ කම්කරු පන්තිය යි. ක්ෂමා ආයතනය තම සොයාගැනීම් නිකුත් කිරීමට යම්කම් සතියකට පෙර, හමුදාව වෙඩි තබා මරා දැමූ පුද්ගලයන් දෙදෙනෙකුගේ අවමගලට සහභාගිවෙමින් සිටිය දී, පොලීසිය අවුරුදු 26ක් වන බාටිෆ් අබ්දුල්ලා ඉක්බිස් හා 21 විශැති මුනිබ් ඔත්මන් අල්-අද්නාන් යන මියයීටි තරුනියන් දෙදෙනෙකු සාතනය කලේ ය.

ජත්‍යන්තර ක්ෂමා ආයතනයේ විමර්ශනය, විරුද්ධ මත ප්‍රකාශ කිරීම සරලව ම "ත්‍රස්තවාදී අපරාධයක්" බවට පත් කරන හා වූදිතයන්ට දැනට ලබා දී ඇති නෛතික අයිතීන් ස්වල්පය ද අහෝසි කරන, ආන්ඩුව දැනට කෙටුම්පත් කර තිබෙන නීතිය ද විවේචනයට ලක් කර යි. නව නීතිය යටතේ ත්‍රස්තවාදය පිලිබඳ නිර්වචනය, "ජාතික එක්සත්කම" අනතුරේ දැමීම, "ආන්ඩුවේ කීර්තිනාමයට හෝ එහි තත්වයට හානි කිරීම" හා රජුගේ "අවංක භාවය" ප්‍රශ්න කිරීම ද ඇතුලත් වන සේ පලල් කෙරේ.

කෙටුම්පත් යෝජනාව සෞදි අරාබියේ "කුරිරු හා නින්දා සහගත" පද්ධතිය ශක්තිමත් කරනු ඇති අතර විරුද්ධවාදීන් නිශ්ශබ්ද කිරීමට බලධාරීන් නීතිය යොදාගැනීම පිලිබඳ "තවත් පැහදිලි සංඥාවක්" යයි එම කන්ඩායම අවධාරනය කර යි.

එහි සොයා ගැනීම් අලුත් දේ නොවන බැවින් ක්ෂමා ආයතනයේ වාර්තාව එක්සත් ජනපද ආන්ඩුවට පුද්ගලයක් නොවනු ඇත. 2010 එක්සත් ජනපද වාර්තාවක්, ක්‍රමානුකූල "වදහිංසා හා අපවාර", "සාධාරන නඩුවිභාග නො පිලිගැනීම, ආගමික නිදහස මත දැඩි සීමාවන්" හා "දුෂ්‍යතා හා ආන්ඩුවේ විනිවිද භාවයක් නැතිකම" ඇතුලත් "බරපතල මානව හිමිකම් ගැටලු" වාර්තා කලේ ය.

නිල එක්සත් ජනපද වාර්තාව මෙසේ කිය යි: "කාන්තාවන්ට එරෙහි ප්‍රචන්ඩත්වය හා කාන්තාවන්ට සමාන අයිතීන් නොමැතිකම, ලමුන්ගේ අයිතීන් උල්ලංඝනය, මිනිස් ජාවාරම් සහ ලිංග, ආගම, නිකාය හා වාර්ගිකත්වය මත අසාධාරන කම් සාමාන්‍ය දෙයකි. කම්කරු අයිතීන් නොමැතිකම බරපතල ප්‍රශ්නයක් ව පවතී."

වොෂින්ටනය දශක ගනනාවක් මෙම තත්ත්‍රය සමග කිට්ටු සම්බන්ධතාවක් පවත්වාගෙන ගොස් ඇත. මක්නිසා ද යත් සෞදි රාජාන්ඩුව, එක්සත් ජනපද පොලිස්කාරයා ලෙස හා රටේ අතිවිශාල තෙල් සංචිත (ආසන්න වශයෙන් බැරල් බිලියන 300ක් යැයි ඇස්තමේන්තු කෙරෙන අතර ඕනෑ ම ජාතියක් සතු විශාලත ම සංචිතය යි) කරා පිවිසීමට බටහිර රටවලට අවකාශ සලසන්නා ද වන බැවිනි.

"අරාබි වසන්තය" සඳහා සහයෝගය පිලිබඳ දිවුරුම් දීම ද ලිබියාවේ හා සිරියාවේ මානව හිමිකම් උල්ලංඝනය කිරීම ගැන කිඹුල් කඳුලු හෙලීම ද නොතකා, එක්සත් ජනපද හා යුරෝපීය බලවතුන්ගේ ආන්ඩු, සෞදි විරෝධතාකරුවන් මිලේච්ඡ ලෙස මර්දනය කිරීම හා රාජධානිය තුල ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී අයිතීන් අහෝසි කර තිබීම නොදුටුවාක් සේ සිටිති.

ඊට විපරීතව අධිරාජ්‍යවාදී බලයන්, අසල්වැසි රටවල කම්කරු පන්ති නැගිටීමට පහර දීමේ දී, මිත්‍ර ඒකාධිපතිත්වයන්ට මුක්කු ගැසීමේ දී හා අරාබි ජනතාවගේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී හා සමාජ අපේක්ෂාවන්ට එරෙහි ප්‍රතිගාමී ඉස්ලාම්වාදීන්ට සහාය දැක්වීමේ දී, සෞදි තත්ත්‍රය මත විශ්වාසය තබා ඇත.

බහරේන්හි විශාල හමුදා කඳවුරක් පවත්වාගෙන යන වොෂින්ටනයේ ආශීර්වාදය යටතේ පමනක් ගත හැකිව තිබුන පියවරක දී සෞදි තත්ත්‍රය, මාර්තු 2010 දී මැනමා අගනුවර ආන්ඩු විරෝධී පෙලපාලි මැඩීමට යුද ටැංකි සහිතව 1,200ට වඩා හමුදා හට පිරිස් යැවී ය. සෞදි අරාබියේ පර්සියානු බොක්ක වෙරලින් යන්නම් වෙන්ව පිහිටි කුඩා දිවයිනක් වන බහරේන්හි කතිපයාධිකාරය, සෞදි අරාබියානු පාලක පවුලට කිට්ටුවෙන් සම්බන්ධ අතර රියාද් හා වොෂින්ටනය, ඉරානයට එරෙහි ආරක්ෂක පවුරක් ලෙස එරට දැක ගනිති.

බහරේන් ජාතිකයන් දුසිමක් මරා දැමුනු හා සියයට වැඩි ගනනක් තුවාල ලැබූ හෝ අත්අඩංගුවට ගනු ලැබුනු මෙම මර්දන ක්‍රියාව සඳහා සෞදි අරාබියට, බටහිර බලවතුන් අලුත් වටයකින් සහයෝගය පුදකොට ඇත. ජූලියේ දී පර්මානු පාර්ලිමේන්තුව, යුරෝ බිලියන 1.7ක් වටිනා ගනදෙනුවක දී සෞදි අරාබියට, ලෙගඩ් යුද ටැංකි 200ක් විකිනීම අනුමත කලේ ය. ඊට නොදෙවෙනි ලෙස එක්සත් ජනපදය ද දැන් රියාද් සමග ඩොලර් බිලියන 60ක් වටිනා ආයුධ ගනදෙනුවක් සපුරාලමින් සිටී. පසුගිය වසරේ දී අත්සන් කෙරුනු ඇමරිකානු ඉතිහාසයේ විශාලත ම ආයුධ සැපයීම් කොන්ත්‍රාත්තුව මෙය යි.

වොෂින්ටනය හා සෞදි අරාබිය අතර කිට්ටු සම්බන්ධය ප්‍රකාශ කරමින් ඔක්තෝබරයේ දී ජනාධිපති බරක් ඔබාමා, 87 වියේ රෝගීව සිටින අබ්දුල්ලා රජුගේ සිහසුනට, යුව රජු හා ඔටුන්න හිමි කුමාරයා වන 78 හැවිරිදි නායිෆ්, පත් කිරීම උනුසුම් ව පිලිගත්තේ ය. "එක්සත් ජනපදයේ අපි ත්‍රස්තවාදය සමග සටනට සහ කලාපීය සාමය හා ආරක්ෂාවට සහයෝගය දැක්වීම සඳහා ඔහුගේ (ඔටුන්න හිමි නායිෆ් කුමරු) කැපවීම දනිමු, එයට ගෞරව කරමු" යි ඔබාමා ප්‍රකාශ කලේ ය.

ඔක්තෝබරයේ ඔහුගේ උසස්වීම දක්වා නායිෆ් කුමරු, ජාත්‍යන්තර ක්ෂමා ආයතනය විසින් සංක්ෂේපයෙන් දක්වන ලද මාග පොලිස් රාජ්‍ය පියවරයන් සඳහා සෞදි අරාබියේ අභ්‍යන්තර අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රධානත්වය දරමින් අවුරුදු ගනනාවක් ම දායක විය.